

QORTI TAL-MAGISTRATI MALTA

MAGISTRAT

DR MICHAEL MALLIA LL.D.

Seduta ta' nhar il-Hamis 10 ta' Mejju 2001

Numru 7

Avviz. numru 2530/97mm

**Raymond u Maris konjugi
Young**

vs

Wejna Co Ltd

Il-Qorti,

Rat l-avviz ippresentat mill-atturi fid-9 ta' Dicembru 1997 fejn talbu lil din il-Qorti li tikkundanna lis-socjeta' konvenuta li thallas lill-atturi s-somma ta' erba mija u erba u hamsin lira maltin u disgha u sittin centezmu (Lm454.69) rapprezentanti merci li kienu gew ritornati lilhom fl-10 ta' Jannar 1997, liema oggetti gew accettati minnhom.

Bl-ispejjez komprizi dawk tal-ittri interpellatorji tas-16 ta' Mejju 1997 u tal-10 ta' Gunju 1997 kif ukoll tac-cedola ta' depositu tal-oggetti li s-socjeta' konvenuta abbuzivament u llegalment halliet

fil-hanut tal-atturi u bl-imghaxijiet legali kontra s-socjeta' konvenuta li giet ingunta ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta fejn eccepjet illi:-

Illi t-talba attrici ghandha tigi michuda peress illi hija nfondata fil-fatt u fid-dritt peress li l-ammont pretiz ma hux dovut stante:

1. Illi kien hemm ftehim u arrangament bejn il-partijiet sa mill-bidu nett tar-relazzjoni kummercjali ta' bejniethom fejn il-merci li l-atturi kienu jitolbu lis-socjeta' konvenuta sabiex tigi ritornata lura kien ikollhom l-ewwel jigu ivverifikati mis-socjeta' konvenuta u wara li din il-verifika, s-socjeta' konvenuta setghet b'koncessjoni taghti jew tichad l-approvazzjoni taghha ghar-ritorn tal-merci, u meta l-approvazzjoni ghar-ritorn tal-merci kienet tinghata, is-socjeta' konvenuta kienet tohrog credit note favur l-atturi ghall-valur tal-merci hekk accettati lura mis-socjeta' attrici u effettivament ritornati;
2. Illi wara li s-socjeta' konvenuta rrizervat is-solita spezzjoni tal-merci mitluba li jigu ritornati lura, s-socjeta' konvenuta accettat certi oggetti lura u harget credit note ghall-valur ta' dawn l-oggetti, u dan skond il-ftehim li kien hemm bejn il-partijiet hawn fuq imsemmi;
3. Illi fost il-merci li l-atturi talbu lis-socjeta' konvenuta sabiex tiehu lura kien hemm diversi oggetti li ma kienux gew mixtrija

minghand is-socjeta' konvenuta u kien hemm oggetti ohrajn li ma kienux baqghu fi stat tajjeb li originarjament kienu meta gew konsenjati lill-atturi;

4. Illi inoltre, minghajr pregudizzju ghas-suespost, is-socjeta' konvenuta hija kreditrici ta' l-atturi fis-somma ta' Lm101.58 rappresentanti merci li kienu gew mibjugha u konsenjati lill-atturi mis-socjeta' konvenuta fuq ordni w nkarigu ta' l-atturi u li tagghom is-socjeta' attrici ghadha ma thallsitx;

5. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Semghet ix-xhieda bil-gurament.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza.

Ikkunsidrat:

Irrizulta mill-provi illi l-atturi jiggestixxu zewgt ihwienet, wiehed f'Rahal il-Gdid u l-iehor il-Mosta li minnhom ibieghu oggetti nkluzi dawk li jirrigwardaw it-trabi. Jidher illi ghall-ahhar tal-1996 iddecidew li jbiddu l-generu ta' dan in-negozju u kkuntatjaw lid-diversi agenti u qalulhom biex jigu jaraw x'merkanzija kien fadal illi kienet tghodd ghalihom. Dak li ma riedux setghu ihalluh il-hanut. Fost dawn l-agenti kien hemm is-socjeta' konvenuta. Dina accettat illi tigi u tiehu lura oggetti illi kienu proprjeta' taghha basta dawna ma kienux *shop soiled* jew inkella jkunu ta' linja li ma tkunx aktar *in production*. Hemm kontroversja bejn il-

partijiet dwar jekk dan il-ftehim kienx jinkludi ritorn ta' *credit note* da parti tas-socjeta' konvenuta jew inkella hlas bi flus kontanti.

L-attrici Maris Young xehdet illi hija kellmet lil Anna Casingena direttrici tas-socjeta' konvenuta, u kmieni f'Jannar 1997 giet fil-hanut taghha ta' Rahal il-Gdid u hemmhekk kien hemm kaxxa bl-oggetti li kienu qed jigu ritornati lilha. Anna Casingena rat din il-merkanzija, ghazlet l-affarijiet illi kienu jghoddu ghalha, dawk illi ma kienux halliethom il-hanut u hadet il-bqija fil-kaxxa. Qabel ma harget hi ffirmat l-invoice li kopja taghha hemm esibita f'dawn l-atti a fol 26 tal-process.

Rigward din l-invoice jidher illi kien hemm kontroversja wkoll peress illi l-kopja li giet moghtija lil Anna Casingena ma kienx fiha l-figuri kif jidhru fil-kopja a fol 26. L-attrici Maris Young spjegat li veru li l-kopja li giet moghtija lil Anna Casingena ma kienx fiha l-figuri pero' dawk il-figuri nhadmu minnha stess aktar tard fuq *invoices* illi kien ghad kellhom tas-socjeta' konvenuta. Dawn il-figuri gew mibghuta lis-socjeta' konvenuta xi hmistax wara li huma hadu konsenja ta' din il-merkanzija. Ghall-ewwel Anna Casingena nnegat illi hija rceviet kopja ta' din l-invoice b'dawn il-figuri, pero' mbaghad fil-kontro-ezami qalet illi jista jkun li rcevietha u terga aktar tard a fol 73 tal-process qalet illi kienet sabet din il-kopja u fil-fatt giet esibita a fol 120 sa 124 tal-process. Din il-kopja li rceviet Anna Casingena hija l-istess bhal dik li hemm a fol 26 tal-process biss fiha l-figuri. L-Qorti fliet kull *item* kemm ta' dak li jidher a fol 26, kif ukoll dawk a fol 120 u dawn l-*items* jidhru li huma l-istess.

Anna Casingena qalet li meta rceviet din il-kopja nJORATHA. Jista jkun illi waslet l-ufficju tas-socjeta' konvenuta xi hmistax wara li hadet konsenja ta' l-oggetti minghand l-atturi pero' giet a konjizzjoni taghha biss xahrejn wara. Minkejja dan kif gia nghad, Anna Casingena ghazlet li hija tinjora din l-*invoice*, imbaghad xi xahrejn wara fethet il-kaxxa u rat illi kien fiha hafna affarijiet illi huma *shop soiled* jew li huma *discontinued* jew li ma kienux taghha u ghalhekk iddecidiet li ma zzommx din il-kaxxa u marret biha flimkien mad-*delivery man* fil-hanut li l-atturi jiggestixxu l-Mosta. Hemmhekk kellha xi tghid ma' l-attur Raymond Young u din il-kaxxa hallietha hemm fuq il-bankina. L-atturi mbaghad gabru din il-kaxxa, dahhluha gewwa u ddepositawha l-Qorti u sussegwentement bdew dawn il-proceduri.

Ikkunsidrat:

Illi qabel ma l-Qorti tkompli bl-apprezzament tal-provi jkun opportun li tifli sew dak li gara fl-10 ta' Jannar 1997 meta Anna Casingena marret fil-hanut ta' l-atturi Rahal il-Gdid u hadet il-kaxxa tal-merkanzija. Zgur li dak in-nhar kien hemm prezenti s-*sales girl* Caroline Fenech fejn a fol 36 taghti x-xhieda taghha. F'din ix-xhieda Fenech tghid li "Mrs Casingena rat dawn l-oggetti li konna ser nirritornaw, ghazlithom, u daww illi riedet tiehu lura poggithom go kaxxa u ffirmit ghalihom. Iffirmat quddiemi. Ma kien hemm l-ebda indhil fuq Mrs Casingena. Ghazlet li riedet minghajr xkiel ta' xejn". Caroline Fenech gharfet il-firma ta' Anna Casingena fuq dawn l-*invoices*. Din is-*salesgirl* kienet ukoll prezenti fil-hanut tal-Mosta meta Anna Casingena gabet l-istess kaxxa li kienet hadet mill-hanut ta' Rahal il-Gdid u

poggietha wara l-bieb. Minn nahha l-ohra, Anna Casingena a fol 42 tghid li hija accettat li tiehu lura l-hwejjeg li kienu taghha u li ma kienux *shop soiled*. Qatt ma accettat li ser taghti flus lura izda kienet ser tohrog *credit note* favur l-atturi. Meta giet ghall-ispezzjonar ta' l-oggetti Anna Casingena qalet "rajt l-affarijiet fuq fuq u bdejt nelimina minnhom. Mill-oggetti kollha illi gejt murija jiena warrabt l-oggetti li ma kienux taghna. Minn barra dawk illi kienu *shop soiled* jew inkella xi linja illi kienet *discontinued* (fol 43)". Anna Casingena komplet tghid li xi tlett xhur wara fethet il-kaxxa, sabet hafna affarijiet *shop soiled* jew li ma kienux taghha, gharfet pero' l-firma taghha fuq l-*invoices* illi gew esibiti f'dawn l-atti.

Caroline Fenech regghet xehdet a fol 48 fejn qalet li Mrs Casingena ghazlet l-affarijiet u talli hadet iffirmit ghalihom. Ma semghetx lil Mrs Casingena tghid illi kien ghad fadal xi affarijiet ohra x'jigu ccekkjati fil-kaxxa. Il-*handwriting* fuq dawn l-*invoices* kien tas-*salesgirl* Janet Scicluna.

Minn dawn il-provi quindi l-Qorti hija sodisfatta illi l-oggetti kollha illi hemm indikati fuq l-*invoices* sew dawk li hemm esibiti a fol 26 tal-process kif ukoll dawk esibiti a fol 120 tal-process gew kollha konsenjati lis-socjeta' konvenuta. Jekk Anna Casingena kellhiex iz-zmien li ticcekja kull *item* hija kwistjoni ohra. Zgur illi xi haga minnhom iccekjat sew peress illi f'kull pagna ta' dawn l-*invoices* hemm xi oggetti b'rimarki bhal *returned* li jfissru skond l-istess Anna Casingena dawn l-oggetti gew ritornati lill-atturi, quindi l-Qorti hija sodisfatta li Anna Casingena ma ezaminatx dawn l-oggetti biss fuq fuq imma kellha l-opportunita' li

tezaminahhom aktar fil-fond. Tant hu hekk, li f'xi whud minnhom irrimarkat fuq l-*invoices* illi dawna gew ritornati.

Anna Casingena tghid illi damet hafna ma regghet fethet il-kaxxa. Meta haditha l-ufficju tas-socjeta' konvenuta dina dawritha bit-tape u hallietha hemm. Kien biss wara xi tlieta jew erba' xhur li fettillha tiftah il-kaxxa biex tara x'kien hemm fiha u hawnhekk jidher illi kellha xi ripensament peress illi dehrilha illi hafna minn dawk l-oggetti illi kien hemm fil-kaxxa kienu *shop soiled* jew inkella ma kienux tas-socjeta' konvenuta.

Ikkunsidrat:

Illi l-Qorti tinnota illi hemm element ta' traskuragni fl-operat ta' Anna Casingena. Jekk dina hadet xi affarijiet minghand l-atturi, kien fl-interess taghha illi hija tezamina mall-ewwel dawn l-oggetti, tezaminahhom fil-fond, u tara illi dawk l-oggetti illi kienet qed tiehu konsenja kienu kollha taghha. Anna Casingena ma tistax tiggustifika l-agir taghha u tghid illi halliet il-kaxxa ssiggillata fl-ufficju erba xhur u meta fettillha fethitha biex tara x'kien hemm fiha. Erba' xhur fil-qasam tal-kummerc huwa zmien twil wisq u dana ma huwiex agir ta' *bonus pater familias* illi jhalli dawk l-oggetti illi jiswew tant flus fil-kaxxa mingharj ma jkunu spezzjonati sew.

Anna Casingena tinnega illi dawk l-affarijiet setghu kienu *shop soiled* f'dan it-terminu ta' erba xhur. Filwaqt illi l-Qorti tghid illi dana jista jkun, pero' lanqas ma tista tigi mwarrba l-possibilita' illi

dawn l-oggetti setgha gralhom xi hsara f'dawn l-erba xhur. Hi xhin, hi Anna Casingena naqset bil-kbir meta hija ma spezzjonatx l-oggetti kif kien suppost kellha tispezzjonahom, jew dak il-hin stess li hadet konsenja taghhom, jew inkella ftit wara meta marret fl-ufficju. Dan l-element ta' traskuragni huwa aktar accentwat meta l-istess Anna Casingena tghid illi huwa possibli hija hija rceviet l-kopja ta' l-*invoices* bic-cifri xi hmistax wara li hadet konsenja tal-kaxxa u minkejja li kienet fl-ufficju tal-kumpanija ngabet a konjizzjoni taghha xahrejn wara. In-negozju ma jinhadimx hekk. Ma jistax ikun illi f'qasam kummercjali tircievi dokument u thallieh rieqed ghal xahrejn fuq skrivanija qabel ma tiehu azzjoni u mbaghad di piu' tghid illi njorat dak id-dokument. Jekk Anna Casingena kellha xi lment dwar dawk ic-cifri allura messha hadet passi mmedjatament u mhux tinjora dokument bhal dan. Xahrejn huwa zmien twil wisq biex tingieb a konjizzjoni ta' dokument u wisq aktar huwa agir traskurat illi inti tinjora dak id-dokument. Bhal li kieku dana mhux bizzatejjed, Anna Casingena hadet xahrejn ohra biex tiftah il-kaxxa u tara x'kien hemm fiha. Ma hemmx dubbju, illi dan l-agir hu wiehed traskurat ghall-ahhar u ma jistax ikun tollerat fil-qasam kummercjali. Ghalhekk il-Qorti ma jidhirliex li s-socjeta' konvenuta tista tikseb xi vantagg b'dan l-agir taghha. Kif ighid it-taghlum fid-dritt Ruman "nullus commodum capere potest de injuria sua propria".

Tajjeb jew hazin is-socjeta' konvenuta hadet konsenja ta' l-oggetti illi hemm indikati fl-*invoices* esibiti f'dawn l-atti. Dawn l-oggetti huma identifikati u l-istess socjeta' rceviet ukoll lista tal-prezzijiet taghhom. Il-fatt li s-socjeta' ghazlet li tinjora dawn il-

prezzijiet u tinjora illi tezamina fil-fond dawn l-oggetti li gew ikkonsenjati lilha huma nuqqasijiet serji da parti taghha li ma tistax issa tiehu vantagg fuqhom. Dawn l-oggetti gew ritornati lill-atturi u sussegwentement gew depositati l-Qorti.

Fil-kors ta' din l-operazzjoni kollha, l-atturi mxew korrettament. L-agir taghhom huwa dokumentat u agixxew skond il-prassi normali tal-kummerc. Ma jidhirx illi hemm xi element ta' traskuragni b'dan l-operat taghhom kif jidher illi hemm manifestament fl-operat tas-socjeta' konvenuta. Il-Qorti pero' ma tistax ma tirrifflettix fuq ic-cifra finali illi talbu l-atturi. Skond l-avviz l-atturi qieghdin jitolbu l-ammont ta' erba mija u erba u hamsin lira maltin u disgha u sittin centezmu (Lm454.69). Fix-xieghda tal-attrici quddiem din il-Qorti a fol 23 qalet li l-merkanzija kollha li kienet hadet minghand is-socjeta' konvenuta kienet mhallsa, barra *invoice* wahda ta' mitt lira (Lm100) liema somma hija mnaqqsa mill-ammont mitlub fl-avviz. Il-Qorti pero' ma jidhirhiex illi dana huwa l-kaz. Meta ezaminat ic-cifri li hemm fl-*invoices* a fol 26 sa 30 kif ukoll dawg a fol 120 sa 124 tal-process, kif ukoll l-istatement a fol 125 fejn allura gew migbura c-cifri ta' dawn l-*invoices* kollha biex tohrog is-somma finali mitluba fl-avviz, il-Qorti ssib li dawn il-mitt lira mhumieq filfatti imnaqqsa. Ghalhekk jidhrilha illi filwaqt li ghandha tilqa' c-cifra mitluba mill-atturi, dina ghandha tigi mnaqqsa b'mitt lira biex tirrifletti dak illi qalet l-istess attrici a fol 23 tal-process.

Ghal dawn il-motivi,

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa' t-talba ta' l-atturi u tikkundanna lis-socjeta' konvenuta li thallas lill-istess atturi s-somma ta' tlett mija u erba u hamsin lira maltin u disgha u sittin centezmu (Lm354.69c) rapprezentanti merci li kienu gew ritornati lis-socjeta' konvenuta fl-10 ta' Jannar 1997, liema oggetti kienu accettati mill-istess socjeta' konvenuta.

Bl-ispejjez u interessi legali mid-data ta' din is-sentenza kontra l-istess socjeta' konvenuta.

Anthony Zammit

Dep Reg